

# 75 năm “Đền ơn đáp nghĩa” ở Thái Bình

Trong sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc và kháng chiến bảo vệ Tổ quốc, Thái Bình là tỉnh đóng góp nhiều sức người, sức của. Nhân dân Thái Bình đã tiễn đưa trên 50 vạn lượt người con ưu tú tham gia quân đội, thanh niên xung phong, dân công hỏa tuyến, trực tiếp chiến đấu, phục vụ chiến đấu trên khắp các chiến trường của Tổ quốc và làm nghĩa vụ quốc tế; đồng thời, đóng góp trên 100 triệu ngày công, trên 1,5 triệu tấn lương thực, thực phẩm phục vụ kháng chiến...

Với những đóng góp to lớn đó, Thái Bình đã có 98 tập thể và 78 cá nhân được Nhà nước tuyên dương danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang, Anh hùng Lao động; 5.689 bà mẹ vinh dự được Nhà nước phong tặng, truy tặng danh hiệu “Bà mẹ Việt Nam Anh hùng” (trong đó tỉnh Thái Bình để nghị phong tặng, truy tặng 5.483 mẹ; mẹ Việt Nam anh hùng là người Thái Bình được các địa phương khác đề nghị phong tặng, truy tặng là 206 mẹ); 52.089 liệt sĩ được Thủ tướng Chính phủ cấp Bằng Tổ quốc ghi công; trên 26 vạn người được thưởng Huân chương, Huy chương kháng chiến cùng nhiều phần thưởng cao quý khác.



Chăm lo cho gia đình chính sách luôn được cấp ủy, chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể trong tỉnh quan tâm. Trong ảnh: Đại diện các cơ quan, đơn vị chung vui cùng bà Nguyễn Thị Vạn, vợ liệt sĩ Lại Thế Liên, thôn Kim, xã Vũ Lạc (thành phố Thái Bình) trong ngày khánh thành nhà tình nghĩa.

tác... Cuộc vận động “Đón thương binh về làng” phát triển thành phong trào rộng khắp toàn tỉnh. Các mẹ, các chị đã đón nhận trên 1.000 thương bệnh binh nặng về gia đình chăm sóc, nuôi dưỡng, góp phần quan trọng để điều trị bệnh lý và ổn định sinh kế cho anh em.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, với khẩu hiệu “Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người”, Thái Bình vừa tiếp tục động viên con em lên đường chiến đấu và phục vụ chiến đấu vừa thực hiện chính sách hậu phương quân đội và công tác thương binh liệt sĩ. Các cơ sở an dưỡng tiếp nhận thương bệnh binh gấp rút được thành lập, kịp thời đón 30.000 lượt thương bệnh binh về điều trị, an dưỡng và giải quyết chính sách. Ngoài ra, Thái Bình còn tiếp nhận hơn 5.000 thương bệnh binh tỉnh ngoài và gần 3.000 học sinh là con em của chiến sĩ đồng bào “tuyển lựa” Vĩnh Linh (Quảng Trị) về nuôi dưỡng, chăm sóc.

Ngay sau khi cuộc kháng chiến chống Mỹ thắng lợi, thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về tiếp tục giải quyết các chính sách về thương binh, liệt sĩ, chế độ đãi ngộ NCC với cách mạng. Đảng bộ và nhân dân Thái Bình đã nêu cao truyền thống “Đền ơn đáp nghĩa” phát động phong trào toàn Đảng, toàn dân thực hiện chính sách thương binh, liệt sĩ. Từ năm 1995 đến nay, thực hiện Pháp lệnh Ưu đãi NCC, Pháp lệnh Phong tặng, truy tặng danh hiệu Bà mẹ Việt Nam anh hùng của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, các nghị

định của Chính phủ, công tác thương binh, liệt sĩ và NCC của tỉnh Thái Bình ngày càng được coi trọng, được chỉ đạo chặt chẽ và đạt được kết quả đáng ghi nhận.

Các chế độ, chính sách ưu đãi đối với NCC với cách mạng cơ bản đã bảo đảm đầy đủ, kịp thời. Đến ngày 31/12/2021, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội đã giải quyết, tham mưu giải quyết chế độ, chính sách và lưu trữ hồ sơ của 362.720 lượt NCC với cách mạng, thân nhân NCC với cách mạng, người tham gia hoạt động kháng chiến, trong đó có thân nhân của 52.089 liệt sĩ; 5.483 mẹ Việt Nam anh hùng; 29.476 thương binh, người hưởng chính sách như thương binh; 16.243 bệnh binh; 27.958 người hoạt động kháng chiến và con đẻ của họ bị nhiễm chất độc hóa học; 1.673 cán bộ được công nhận người hoạt động cách mạng (HĐCM) trước ngày 1/1/1945; 382 cán bộ được công nhận người HĐCM từ ngày 1/1/1945 đến trước tổng khởi nghĩa tháng 8/1945; 5.193 người HĐCM bị địch bắt từ đây; 30 NCC giúp đỡ cách mạng; 1.415 người tham gia hoạt động kháng chiến hưởng trợ cấp hàng tháng và 222.769 hộ sơ các cấp hưởng trợ cấp ưu đãi. Hiện toàn tỉnh có 60.742 lượt NCC và thân nhân đang hưởng trợ cấp ưu đãi thường xuyên hàng tháng, trong đó số cán bộ HĐCM trước ngày 1/1/1945 và từ ngày 1/1/1945 đến ngày 19/8/1945 là 21 người; 104 Bà mẹ Việt Nam anh hùng; Anh hùng Lực lượng vũ trang, Anh hùng Lao động trong thời kỳ kháng chiến

8 người; thương binh, người hưởng chính sách như thương binh 14.973 người; bệnh binh 8.222 người; thân nhân liệt sĩ hưởng trợ cấp hàng tháng 13.906 người...

Cùng với chế độ đãi ngộ của Nhà nước, phong trào “Đền ơn đáp nghĩa” đã góp phần quan trọng trong việc chăm sóc, giúp đỡ các gia đình, đối tượng chính sách, NCC, tạo điều kiện cho nhiều gia đình NCC vươn lên phát triển kinh tế, cải thiện đời sống. Đến nay, tất cả các xã, phường, thị trấn làm tốt công tác thương binh, liệt sĩ; trên 99% số gia đình NCC có mức sống từ trung bình trở lên; 100% Bà mẹ Việt Nam anh hùng còn sống được các tổ chức, cá nhân nhận chăm sóc, phụng dưỡng. Hàng năm có gần 50.000 NCC được hưởng chế độ điều dưỡng phục hồi sức khỏe; hàng trăm nghìn NCC và thân nhân được cấp thẻ BHYT; gần 90.000 NCC, thân nhân liệt sĩ được tặng quà nhân dịp lễ, tết, ngày Thương binh - Liệt sĩ. Việc hỗ trợ nhà ở cho NCC được các cấp, các ngành và toàn xã hội quan tâm. 5 năm qua, toàn tỉnh đã có 20.911 gia đình NCC với cách mạng được hỗ trợ cải thiện nhà ở (trong đó, từ nguồn kinh phí ngân sách thực hiện Quyết định số 22 của Thủ tướng Chính phủ 17.774 hộ, từ nguồn vận động xã hội hóa và ngân sách tỉnh 3.137 hộ).

Công tác quy tập hài cốt liệt sĩ, xây dựng mộ, nghĩa trang liệt sĩ cũng được các cấp, các ngành đặc biệt quan tâm. Toàn tỉnh hiện có 208 công trình ghi công liệt sĩ, 17.858 mộ liệt sĩ

đài đối với NCC với cách mạng luôn là chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước ta. Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2013 đã khẳng định: “Nhà nước, xã hội tôn vinh, khen thưởng, thực hiện chính sách ưu đãi đối với NCC với nước”. Để thực hiện tốt nhiệm vụ này, trong thời gian tới Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tham mưu Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt một số nhiệm vụ, giải pháp sau:

Một là, tập trung triển khai Pháp lệnh số 02/2020/UBTVQH14 ngày 9/12/2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về Pháp lệnh ưu đãi người có công với cách mạng và Nghị định số 131/2021/NĐ-CP ngày 30/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Pháp lệnh Ưu đãi người có công với cách mạng trong đó tập trung vào những điểm mới, điểm điều chỉnh, bổ sung để làm sao tất cả NCC đủ điều kiện được hưởng chế độ đúng, đủ, kịp thời và đúng quy định của pháp luật.

Hai là, những trường hợp còn chưa bảo đảm về thủ tục hồ sơ do những lý do khách quan đến nay chưa xác lập được hồ sơ, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội sẽ phối hợp với các ngành chức năng để kiểm tra, xác minh; tham mưu cho tỉnh, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội có những giải pháp phù hợp với tình hình thực tế của địa phương nhưng cũng phải bảo đảm đúng quy định của pháp luật.

Ba là, tập trung thực hiện tốt các phong trào đền ơn đáp nghĩa, cụ thể là phong trào chăm sóc, phụng dưỡng Bà mẹ Việt Nam anh hùng, hỗ trợ nhà ở cho NCC với cách mạng có khó khăn về nhà ở; công tác quy tập hài cốt liệt sĩ; quan tâm nâng cấp, tu sửa các công trình ghi công liệt sĩ. Quan tâm chăm lo đời sống cho NCC kể cả về vật chất, tinh thần bằng các giải pháp, đặc biệt huy động nguồn xã hội hóa để nâng cao đời sống cho NCC để NCC có cuộc sống ổn định, qua đó đóng góp vào sự phát triển, kinh tế của địa phương.

### PHI NGỌC THÀNH

Tỉnh ủy viên, Giám đốc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

### Mẹ Việt Nam anh hùng Phạm Thị Tuyết, thôn Cốc, xã Phú Châu (Đông Hưng)



đồng đội giúp tìm hài cốt của chồng, đưa về đoàn tụ với con trai tại nghĩa trang liệt sĩ huyện.

Chồng và con trai tôi hy sinh vì Tổ quốc là mất mát lớn nhưng suốt mấy chục năm qua Đảng, Nhà nước, địa phương luôn quan tâm, chăm lo cả đời sống vật chất và tinh thần cho gia đình đã phần nào xoa dịu nỗi đau mất người thân. Gia đình rất cảm ơn sự quan tâm của các cấp, các ngành. Năm nay tôi đã 86 tuổi, tâm nguyện của tôi là nhờ Đảng, Nhà nước, các ban, ngành, đồng đội giúp tìm hài cốt của chồng, đưa về đoàn tụ với con trai tại nghĩa trang liệt sĩ huyện.

### Đại tá Khiếu Quang Bình, Phó Chính ủy Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh



Thực hiện Quyết định số 1237/QĐ-TTg, ngày 27/7/2013 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt đề án tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ từ năm 2013 đến năm 2020 và những năm tiếp theo, Bộ CHQS tỉnh phối hợp với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội cùng các sở, ngành, địa phương đẩy mạnh công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ. Đến nay đã tìm kiếm, quy tập được 31 hài cốt liệt sĩ hy sinh trong cuộc kháng chiến chống Pháp trên địa bàn toàn tỉnh. Thời gian tới, Bộ CHQS tỉnh tiếp tục quán triệt các văn bản chỉ đạo của trung ương, phối hợp với các đơn vị trong tỉnh hoàn thành cơ bản rà soát hồ sơ, danh sách liệt sĩ, chuẩn hóa thông tin, tích hợp vào cơ sở dữ liệu quốc gia về liệt sĩ, mộ liệt sĩ, thân nhân liệt sĩ; ứng dụng công nghệ thông tin để quản lý, khai thác phần mềm quản lý hồ sơ liệt sĩ hiệu quả.

### Đổng chí Phạm Hồng Thái, Phó Chủ tịch UBND huyện Quỳnh Phụ



động; tổ chức thăm hỏi, tặng quà gia đình chính sách, người có công với cách mạng nhân dịp lễ, tết, ngày Thương binh - Liệt sĩ. Riêng trong 2 năm 2020, 2021, huyện đã đầu tư hơn 100 tỷ đồng tôn tạo, tu bổ các cụm công trình ghi công liệt sĩ kháng trang, sạch đẹp, qua đó giáo dục truyền thống yêu nước, cách mạng cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ.

### Đổng chí Phạm Chí Dũng, Trưởng phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện Vũ Thư



triển khai thực hiện đầy đủ, kịp thời các chế độ, chính sách của Đảng, Nhà nước; đồng thời, giải đáp kịp thời các kiến nghị, thắc mắc của người có công, qua đó tạo sự tin tưởng trong việc thực hiện các chế độ, chính sách.

### Thương binh hạng 1/4 Vũ Văn Tín, tổ 7, phường Hoàng Diệu, thành phố Thái Bình



là con các thương bệnh binh trong tỉnh với thu nhập ổn định. Sự quan tâm kịp thời sẽ là nguồn động viên để tôi và nhiều anh em thương bệnh binh có nghị lực vươn lên, góp sức xây dựng quê hương ngày một phát triển.

NGUYỄN DÙNG

# Vì đất nước, mẹ hy sinh cả cuộc đời

Lấy chồng từ năm mười tám, đôi mươi, thời gian ở bên nhau chỉ tính bằng ngày, bằng tháng, vì độc lập, tự do của dân tộc, những người vợ, người mẹ đã hiến dâng cả tuổi thanh xuân của mình đồng viên chiến, con lên đường cứu nước. Để rồi, khi đất nước hòa bình, những người thân yêu nhất của họ lần lượt không trở về.

### ...hài lần khóc thấm lặng lẽ

Một ngày tháng bảy, chúng tôi về thôn La Văn 3, xã Quỳnh Hồng (Quỳnh Phụ) thăm mẹ Việt Nam anh hùng Lê Thị Gái. Năm nay mẹ Gái đã 94 tuổi nhưng vẫn còn minh mẫn. Mẹ Gái có chồng hy sinh trong cuộc kháng chiến chống Pháp và người con trai duy nhất hy sinh trong cuộc kháng chiến chống Mỹ. Trong câu chuyện với chúng tôi, mẹ luôn tự hào khi nhắc đến chồng và con trai của mình đã anh dũng hy sinh vì độc lập, tự do của dân tộc. Mẹ kể, mẹ lấy chồng từ năm 18 tuổi, sống với nhau được một năm đến năm 1953 ông ấy (liệt sĩ Vũ Viết Đông) nhập ngũ, chiến đấu tại đơn vị trong tỉnh. Mặc dù ở gần nhưng thời gian sống bên nhau của mẹ và ông ấy chỉ tính bằng ngày. Năm 1954, trong một trận chiến đấu, ông ấy hy sinh bỏ lại mẹ và người con trai duy nhất mới tròn 6 tháng tuổi.

chiến đấu tại đơn vị trong tỉnh. Mặc dù ở gần nhưng thời gian sống bên nhau của mẹ và ông ấy chỉ tính bằng ngày. Năm 1954, trong một trận chiến đấu, ông ấy hy sinh bỏ lại mẹ và người con trai duy nhất mới tròn 6 tháng tuổi.

Mất chồng, mọi tình cảm mẹ dồn cho con trai với hy vọng sẽ là chỗ dựa sau này. Thế nhưng, khi 18 tuổi, trong lúc cuộc kháng chiến chống Mỹ vẫn đang diễn ra ác liệt, mặc cho sự khuyếch can của mẹ và người thân trong gia đình, người con trai ấy xung phong lên đường ra trận với quyết tâm trả thù cho bố. Nhìn tấm bằng Tổ quốc ghi công của con trai, mẹ Gái nghẹn ngào xúc động: Thành Châu (liệt sĩ Vũ Viết Châu) gan dạ như bố nó, năm 1968 thấy địa phương tuyển nghĩa vụ quân sự, nó đăng ký nhập ngũ, nó bảo mẹ để con đi chiến đấu trả thù cho bố. Trong một trận chiến đấu ở mặt trận phía Nam năm 1972 nó bị trúng đạn và không về với mẹ nữa...

Chia tay mẹ Việt Nam anh hùng Lê Thị Gái, chúng tôi đến

thăm mẹ Việt Nam anh hùng Nguyễn Thị Nhị, thôn Trần Tây, xã Vũ Chính (thành phố Thái Bình). Mẹ Nhị có 2 người con hy sinh trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước là liệt sĩ Phạm Văn Thịnh. Trong câu chuyện kể với chúng tôi, hình ảnh 2 người con trai luôn hiện sâu trong ký ức của mẹ. Mẹ Nhị tâm sự: Mẹ có 8 người con (6 trai, 2 gái) thì 4 đứa con trai vẫn đang diễn ra ác liệt, mặc cho sự khuyếch can của mẹ và người thân trong gia đình, người con trai ấy xung phong lên đường ra trận với quyết tâm trả thù cho bố. Nhìn tấm bằng Tổ quốc ghi công của con trai, mẹ Gái nghẹn ngào xúc động: Thành Châu (liệt sĩ Vũ Viết Châu) gan dạ như bố nó, năm 1968 thấy địa phương tuyển nghĩa vụ quân sự, nó đăng ký nhập ngũ, nó bảo mẹ để con đi chiến đấu trả thù cho bố. Trong một trận chiến đấu ở mặt trận phía Nam năm 1972 nó bị trúng đạn và không về với mẹ nữa...

Chia tay mẹ Việt Nam anh hùng Lê Thị Gái, chúng tôi đến thăm mẹ Việt Nam anh hùng Nguyễn Thị Nhị, thôn Trần Tây, xã Vũ Chính (thành phố Thái Bình). Mẹ Nhị có 2 người con hy sinh trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước là liệt sĩ Phạm Văn Thịnh. Trong câu chuyện kể với chúng tôi, hình ảnh 2 người con trai luôn hiện sâu trong ký ức của mẹ. Mẹ Nhị tâm sự: Mẹ có 8 người con (6 trai, 2 gái) thì 4 đứa con trai vẫn đang diễn ra ác liệt, mặc cho sự khuyếch can của mẹ và người thân trong gia đình, người con trai ấy xung phong lên đường ra trận với quyết tâm trả thù cho bố. Nhìn tấm bằng Tổ quốc ghi công của con trai, mẹ Gái nghẹn ngào xúc động: Thành Châu (liệt sĩ Vũ Viết Châu) gan dạ như bố nó, năm 1968 thấy địa phương tuyển nghĩa vụ quân sự, nó đăng ký nhập ngũ, nó bảo mẹ để con đi chiến đấu trả thù cho bố. Trong một trận chiến đấu ở mặt trận phía Nam năm 1972 nó bị trúng đạn và không về với mẹ nữa...



Mẹ Việt Nam anh hùng Lê Thị Gái, thôn La Văn 3, xã Quỳnh Hồng (Quỳnh Phụ) nhớ lại những kỷ niệm về chồng và người con trai duy nhất của mình.

lên tấm bằng Tổ quốc ghi công của liệt sĩ là Phạm Văn Thịnh, mất mẹ ngắn lại: Khi nó hy sinh, tính ra chỉ còn khoảng 3 tháng nữa là được ra quân về với mẹ và các anh, các em nhưng nó đã ra đi mãi mãi...

### Để các mẹ yên lòng

Đất nước thống nhất, chỉ riêng tỉnh Thái Bình đã có trên 52.000 liệt sĩ đồng nghĩa với hàng nghìn người vợ mất

Xã Quỳnh Hồng (Quỳnh Phụ) có 33 mẹ Việt Nam anh hùng, hiện chỉ còn một mẹ còn sống. Những năm qua, phong trào chăm sóc, phụng dưỡng mẹ Việt Nam anh hùng luôn được xã quan tâm. Đổng chí Nguyễn Huy Hữu, Phó Chủ tịch UBND xã cho biết: Thiếu hiểu những hy sinh, mất mát to lớn của các mẹ, hàng năm, các tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp trong và ngoài tỉnh nhận chăm sóc, phụng dưỡng và thường xuyên tổ chức thăm hỏi, động viên các mẹ dịp lễ, tết, ngày Thương binh - Liệt sĩ. Với những mẹ có nhu cầu cải thiện nhà ở, chúng tôi tích cực kêu gọi, huy động nguồn xã hội hóa xây dựng, sửa chữa nhà ở cho các mẹ.

Mẹ Việt Nam anh hùng Lê Thị Gái, thôn La Văn 3, xã Quỳnh Hồng chia sẻ: Chồng và con trai tôi hy sinh vì Tổ quốc, được Đảng, Nhà nước và địa phương quan tâm, cách đây vài năm, tôi được hỗ trợ 40 triệu đồng để xây mới lại nhà; có nơi hương khói, thờ tự cho chồng và con, tôi rất an lòng.

Đổng chí Nguyễn Văn Trường, Phó Giám đốc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội cho biết: Phát huy truyền

thống của địa phương luôn làm tốt công tác chăm lo cho gia đình chính sách, người có công, với mong muốn các mẹ còn sống sớm được hưởng niềm vui, những năm qua Thái Bình đã tích cực phối hợp để triển khai việc thực hiện xét duyệt phong tặng, truy tặng danh hiệu cho tất cả các mẹ thuộc các trường hợp đã được quy định. Hiện toàn tỉnh có 5.483 mẹ đã được phong tặng và truy tặng danh hiệu vinh dự Nhà nước “Bà mẹ Việt Nam anh hùng”, hiện nay 104 mẹ còn sống. Cùng với việc quan tâm, chăm lo, phụng dưỡng chu đáo các mẹ Việt Nam anh hùng, để tri ân các mẹ, từ năm 2019 UBND tỉnh đã triển khai dự án xây dựng Đền thờ mẹ Việt Nam anh hùng từ nguồn ngân sách nhà nước và huy động xã hội hóa. Công trình dự kiến được xây dựng tại phường Hoàng Diệu (thành phố Thái Bình), đến năm 2025 sẽ hoàn thành. Công trình hoàn thành là địa chỉ giáo dục truyền thống yêu nước, cách mạng, đạo lý “Uống nước nhớ nguồn”, “Đền ơn đáp nghĩa” cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ.

NGUYỄN CƯỜNG